

УДК 687.122

ДОСЛІДЖЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ МОТИВІВ НАРОДНОГО СИМВОЛУ «ДЕРЕВО ЖИТТЯ» В СУЧАСНОМУ МОДНОМУ ОДЯЗІ

Студ. О.Я. Тюрдьо, гр.МгДШМКл -17

Кравченко А.В., гр. МгДШМК-17(з)

Науковий керівник доц. М.М. Рубанка

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою роботи є дослідження етномотивів у сучасному жіночому одязі, а саме народного символу «Дерево життя», що є поширеним оберегом народного мистецтва. Для вирішення поставленого завдання досліджено історію виникнення символу, розглянуто способи його використання в образі сучасної жінки, систематизовано інформацію про символ з метою створення креативних дизайнерських рішень сучасного одягу

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є проектування сучасного жіночого одягу. Предмет дослідження – жіночий одяг з креативним дизайнерським рішенням на основі етномотивів з використанням символу «Дерево життя».

Методи та засоби дослідження. Дослідження проведено на основі системного підходу, аналізу та синтезу інформації про символи української вишивки та використання їх в сучасному одязі.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Наукова новизна одержаних результатів полягає у систематизації інформації щодо особливостей використання народного символу «Дерево життя» в оздобленні сучасного жіночого одягу. Практичне значення – запропоновано методіку використання етнотематики в розробці сучасних креативних дизайнерських колекцій жіночого одягу.

Результати дослідження. Дерево життя – символ у вигляді дивовижного дерева чи пишної квіткової рослини в декорованому вазоні можна побачити в орнаментиці українських рушників, килимів та настінного розпису, як універсальний образ міфопоетичної свідомості людства

Рисунок – Символ «дерево життя»

(рис.). «Дерево життя» або «Світове дерево» зустрічається у різних народів. Його образ був відомим в Європі та на Близькому Сході ще від бронзової доби і побутує донині в середовищі традиційних культур Європи, Північної Америки, Африки, Австралії, Індії тощо. На храмових колонах в Карнаці та Луксорі єгиптяни витесали зображення «Дерева життя» ще 5000 років тому [1,2]. Найдревніші зображення цього символу в Україні збереглися на ритуальному посуді скіфів. «Дерево життя» – це образна модель гармонійного поєднання Всесвіту та людини, яка знаменує основи світу. Яв - видимий та явний світ, духовний, який є уособленням потойбічного світу предків

та Нав - світ правил та законів, звичаїв та обрядів, в якому ми живемо. Стовбур «Дерева життя» символізує земне існування людей, а його пишна крона – місце життя Богів. Кожен елемент орнаменту несе певну сакральну інформацію. Саме тому варто пригадати та звернутись до давніх традицій та знань, що відображали в одязі соціальний, сімейний, а інколи і матеріальний стан.

Дерев'яний хрест – найпростіша первісна подоба «Дерева життя», що символізує модель людини з розставленими руками; поділ доби на ранок, день, вечір, ніч; року – на весну, літо, осінь, зиму; простору – на північ, південь, захід, схід.

В українській народній вишивці, як і в інших видах народного мистецтва, «Дерево життя» посідає центральне місце серед інших символів. Цей символ в останні роки черговий раз довів свою актуальність. У колекціях модельєрів останніх років можна простежити різноманітне трактування та інтерпретації цього символу. Старовинні вишивки отримують друге життя, а народні орнаменти прекрасно виглядають на всіх видах продукції. Це можливо зробити лише шляхом стилізації та осучаснення. Сьогодні народження колекцій відбувається на підйомі патріотичного духу в Україні, тому створюються такі речі, які могли б ідентифікувати національну приналежність [3].

Українська мода тісно співіснує з національною культурою і віруванням народу. Символ «Дерево життя» має підтримку в сучасному одязі – багато вітчизняних і світових дизайнерів працюють з національними орнаментами, переосмислюючи їх і втілюючи в свою колекцію. Популяризує модну вишиванку, в тому числі, Оксана Караванська, її стильні поєднання «вишиванки-кутюр» вражають поєднанням традиційних орнаментів, незвичайних тканин і авторського підходу до пошиття. Авторитетний американський журнал «Vogue» визнав українську вишиванку модним трендом сезону. Створюючи колекції можна показати наскільки українська символіка красива і сильна. Етностиль залишається завжди актуальним і завжди прихильно сприймається. Одяг з народними елементами підкреслює любов до українських традицій. Завдяки таким сміливим експериментам традиційне вбрання майстерно перетворюється в модний образ, елемент гардеробу. Кожний сучасний предмет одягу – це річ, створена з душею, яка прикрашає свою власницю і служить для неї оберегом.

Висновки. В результаті виконання дослідження проаналізовано та систематизовано існуючу інформацію про символ «Дерево життя». Розглянуто можливість використання символу та його елементів в сучасному одязі. Впорядковану та формалізовану інформацію можна використати для пошуку креативних дизайнерських вирішень сучасного одягу.

Ключові слова. Символ «Дерево життя», сучасний одяг, дизайнерські рішення, етнотематика, етностиль.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гардабхадзе І. А. Особливості узагальненого алгоритму пошуку інноваційних дизайнерських рішень у теорії і практиці художнього проектування костюма [Текст] / І. А. Гардабхадзе // Теорія та практика дизайну. – К. : НАУ, 2015. – № 7. – С. 33–38.
2. Символіка Дерева життя: він минувшини до сучасності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: ocnt.com.ua/simvolika-dereva-zhitta-vid-minuvshini-suchasnoti/.
3. Колосніченко М.В. Мода і одяг. Основи проектування та виробництва одягу: навч. посібник / М.В. Колосніченко, К.Л. Процик. – К.: КНУТД, 2010.